

Asia C-345/09

J. A. van Delft ym.

vastaan

College voor zorgverzekering

(Centrale Raad van Beroepin
esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Sosiaaliturva – Asetus (ETY) N:o 1408/71 – III osaston 1 luku – 28, 28 a ja 33 artikla – Asetus (ETY) N:o 574/72 – 29 artikla – Henkilöiden vapaa liikkuvuus – SEUT 21 ja SEUT 45 artikla – Sairausvakuutusetuudet – Vanhuuseläkkeen tai työkyvyttömyyseläkkeen saajat – Asuinpaikka muussa jäsenvaltiossa kuin eläkkeen maksamisesta vastaavassa jäsenvaltiossa – Asuinvaltiossa suoritettavat luontoisetuudet, joiden kustannuksista vastaa eläkkeen maksamisesta vastaava valtio – Rekisteröitymisen puuttuminen asuinvaltiossa – Velvollisuus maksujen maksamiseen eläkkeen maksamisesta vastaavassa valtiossa – Eläkkeen maksamisesta vastaavan valtion kansallisen lainsäädännön muuttaminen – Sairausvakuutuksen jatkuvuus – Maassa asuvien ja ulkomailla asuvien erilainen kohtelu

Julkisasiamies N. Jääskisen ratkaisuehdotus 15.7.2010 . . . . . I - 9883

Unionin tuomioistuimen tuomio (toinen jaosto) 14.10.2010 . . . . . I - 9912

Tuomion tiivistelmä

1. *Siirtotyöläisten sosiaaliturva – Sovellettava lainsäädäntö – Lainvalintasääntöjen pakottava luonne – Sairausvakuutus – Muun jäsenvaltion kuin asuinvaltion lainsäädännön nojalla maksettavan eläkkeen saajat*
(Neuvoston asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artikla; neuvoston asetuksen N:o 574/72 29 artikla)

2. *Siirtotyöläisten sosiaaliturva – Sairausvakuutus – Muun jäsenvaltion kuin asuinvaltion lainsäädännön nojalla maksettavan eläkkeen saajat*
(*Neuvoston asetuksen N:o 1408/71 28, 28 a ja 30 artikla; neuvoston asetuksen N:o 574/72 29 artikla*)

3. *Euroopan unionin kansalaisuus – Vapaata liikkumista ja oleskelua jäsenvaltioiden alueella koskeva oikeus – Jäsenvaltiosta toiseen muuttavien unionin kansalaisten sosiaaliturva – Muun jäsenvaltion kuin asuinvaltion lainsäädännön nojalla maksettavan eläkkeen saajat*
(*SEUT 21 artikla; neuvoston asetus N:o 1408/71*)

1. Koska asetuksessa N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1992/2006, säädetyt lainvalintasäännöt velvoittavat jäsenvaltioita sitovasti, ei voida sallia, että näiden sääntöjen soveltamisalaan kuuluvat vakuutetut voisivat mitätöidä niiden vaikutukset voimalla valita niiden välttämisen. Asetuksella N:o 1408/71 käyttöön otetun lainvalintajärjestelmän soveltaminen riippuu nimittäin vain kyseessä olevan työntekijän objektiivisesta tilanteesta. Tämän asetuksen 28 ja 28 a artiklat eivät anna sanamuotonsa perusteella mitään valinta-oikeutta eläkkeensaajille, jotka kuuluvat näiden säännösten soveltamisalaan. Kun jäsenvaltion lainsäädännön mukaisen eläkkeen saaja on mainituissa artikloissa kuvatun kaltaisessa objektiivisessä tilanteessa, näissä säännöksissä mainittua lainvalintasääntöä sovelletaan

häneen, ilman että hän voisi luopua tästä jättäytymällä rekisteröitymättä asetuksen N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun asetuksen N:o 574/72 29 artiklassa säädetyllä tavalla asuinjäsenvaltionsa toimivaltaiseen laitokseen. Näin ollen asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artikla ovat luonteeltaan pakottavia niiden soveltamisalaan kuuluvien vakuutettujen osalta.

Asetuksen N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun asetuksen N:o 574/72 29 artiklassa säädetty rekisteröityminen asuinjäsenvaltion toimivaltaiseen laitokseen on yksinomaan

hallinnollinen muodollisuus, jonka suorittaminen on tarpeen luontoisetuksi- en tosiasiallisen suorittamisen varmistamiseksi tässä jäsenvaltiossa asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklan nojalla. Antaessaan E 121 -lomakkeen jäsenvalti- on toimivaltainen laitos tältä osin pelkäs- tään toteaa, että asianomaisella vakuu- tetulla olisi oikeus tämän jäsenvaltion lainsäädännön nojalla luontoisetuksiin, jos hän asuisi siellä. Koska tällainen loma- ke on puhtaasti toteava, sen esittäminen jäsenvaltion toimivaltaisessa laitoksessa kyseessä olevan vakuutetun rekisteröity- miseksi kyseisessä jäsenvaltiossa ei näin ollen voi olla edellytys etuuksien saami- selle tässä jäsenvaltiossa.

Jos tällainen vakuutettu ei rekisteröidy asuinjäsenvaltion toimivaltaiseen lai- tokseen, hän ei voi tosiasiallisesti saada mainittuja etuuksia tässä valtiossa eikä hän näin ollen aiheuta kustannuksia, jotka hänen eläkkeensä maksamisesta vastaavan jäsenvaltion olisi korvattava hänen asuinjäsenvaltiolleen asetuksen N:o 1408/71 36 artiklassa, luettuna yh- dessä asetuksen N:o 574/72 95 artiklan kanssa, tarkoitetulla tavalla. Tämä ei kui- tenkaan vaikuta mitenkään näitä etuuksia koskevan oikeuden olemassaoloon ja siten sen kanssa korreloivaan velvollisuu- teen maksaa sen jäsenvaltion, jonka lain- säädäntö on perustana tällaisen oikeuden olemassaololle, toimivaltaisille laitoksille maksuja vastikkeeksi kyseiselle jäsenval- tiolle asetuksen N:o 1408/71 säännösten nojalla aiheutuvista riskeistä. Tällainen maksujen suorittamisvelvollisuus etuuksia koskevan oikeuden olemassaolon perusteella silloinkin, kun mainituista etuuksista ei tosiasiallisesti nautita, on kiinteä osa kansallisilla sosiaaliturvajär- jestelmillä käyttöön otettua yhteisvas- tuuperiaatetta, koska tällaisen velvolli- suuden puuttuessa ne, joita asia koskee, saattaisivat tuntea houkutus odottaa riskin toteutumista ennen kuin he osallis- tuvat tämän järjestelmän rahoittamiseen.

Näin ollen on niin, että koska asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklan sovelta- misalaa kuuluvat eläkkeensaajat eivät näillä säännöksillä käyttöön otetun jär- jestelmän pakottavan luonteen vuoksi voi päättää luopua oikeuksistaan luon- toisetuksiin asuinjäsenvaltiossaan siten, että he jättävät rekisteröitymättä tämän jäsenvaltion toimivaltaiseen laitokseen, tällainen rekisteröitymisen puuttuminen ei voi vapauttaa heitä maksujen maksa- misesta heidän eläkkeensä maksamisesta vastaavassa jäsenvaltiossa, koska he joka tapauksessa pysyvät tämän viimeksi mainitun jäsenvaltion vastuulla voimatta jättäytyä mainitulla asetuksella säädetyn järjestelmän ulkopuolelle.

(ks. 52, 57, 61–65 ja 72–75 kohta)

2. Asetuksen N:o 1408/71, sellaise- na kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1992/2006, 28, 28 a ja 33 artiklaa, luettuina yhdessä asetuksen N:o 1408/71 täytäntöönpanomenettelystä annetun asetuksen N:o 574/72, sellaisena kuin se

on muutettuna asetuksella N:o 311/2007, 29 artiklan kanssa, on tulkittava niin, että niiden kanssa ei ole ristiriidassa jäsenvaltion lainsäädäntö, jossa säädetään, että tämän jäsenvaltion lainsäädännön mukaisen eläkkeen saajien, jotka asuvat toisessa jäsenvaltiossa, jossa heillä on asetuksen N:o 1408/71 28 ja 28 a artiklan mukaisesti oikeus tämän viimeksi mainitun jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen tarjoamiin sairausvakuutuksen luontoisuuksiin, on suoritettava mainitusta eläkkeestä tehdyn pidätyksen muodossa näitä etuuksia koskeva maksu myös silloin, kun he eivät ole rekisteröityneet asuinjäsenvaltionsa toimivaltaiseen laitokseen.

muutettuna asetuksella N:o 1992/2006, 28 ja 28 a artiklan nojalla oikeus tämän viimeksi mainitun jäsenvaltion toimivaltaisen laitoksen antamiin sairausvakuutuksen luontoisuuksiin, on suoritettava mainitusta eläkkeestä tehtävän pidätyksen muodossa näitä etuuksia koskeva maksu myös silloin, kun mainitut eläkkeensaajat eivät ole rekisteröityneet asuinjäsenvaltionsa toimivaltaiseen laitokseen.

(ks. 80 kohta ja tuomiolauselman 1 kohta)

SEUT 21 artiklaa on tulkittava niin, että sen kanssa on sitä vastoin ristiriidassa tällainen kansallinen lainsäädäntö, jos siinä otetaan käyttöön tai jos se sisältää, minkä selvittäminen kuuluu kansalliselle tuomioistuimelle, maassa asuvien ja ulkomailla asuvien perusteetonta erilaista kohtelua sen sairausriskin varalta myönnetyn vakuutusurvan kokonaistason säilymisen osalta, josta nämä nauttivat ennen tämän lainsäädännön voimaantuloa tehtyjen vakuutussopimusten nojalla.

3. SEUT 21 artiklaa on tulkittava niin, että sen kanssa ei ole ristiriidassa jäsenvaltion lainsäädäntö, jossa säädetään, että tämän jäsenvaltion lainsäädännön mukaisen eläkkeen saajien, jotka asuvat toisessa jäsenvaltiossa, jossa heillä on asetuksen N:o 1408/71, sellaisena kuin se on

(ks. 130 ja 131 kohta sekä tuomiolauselman 2 kohta)